

Mit jelent a gyakorlatban, ha ágazati vizsgálatot indít a GVH?

A Gazdasági Versenyhivatal a feladatai hatékonyabb előkészítésének megkönnyítése érdekében időnként piacelemzést végez. Ilyenkor külső szakértőt is bevonhat és elemzi a piaci folyamatok és egy kiemelt ágazatban a piaci gyakorlat versenyre kifejtett hatását.

Legfontosabb következménye a piacelemzésnek, hogy amennyiben a hivatal arra utaló jelet talál, hogy az adott ágazati piacon korlátozódik a verseny, a piac értékelése céljából végzéssel ún. ágazati vizsgálatot indít.

A GVH az ágazati vizsgálat során kötelező és kikényszeríthető adatszolgáltatásra szólíthatja fel az érintett vállalkozásokat és bárkit, aki a szükséges adattal rendelkezik. Aki az adatszolgáltatási kötelezettségét felróhatóan szegi meg, mert nem, vagy késedelmesen tesz neki eleget, eljárási bírsággal sújtható, ami az előző üzleti évben elért nettó árbevétel akár egy százaléka is lehet.

A versenytörvény hatályos rendelkezéséből az is következik, hogy abban az esetben is kiszabhat a GVH bírságot, ha állami, önkormányzati szervet nem belföldi jogsegély keretében, hanem mint vállalkozást keres meg.

Aktuális példája az ágazati vizsgálatnak a jelenleg folyamatban lévő, a bankkártya-elfogadás piacán a piaci folyamatok megismerésére és értékelésére vonatkozó vizsgálat. A GVH észlelte ugyanis, hogy a bankkártya-elfogadói piacon a kisebb kereskedők kedvezőtlenebb szolgáltatói díjakkal szembesülnek a bankkártyás fizetés bevezetésekor és fenntartásakor, mint a nagyobb kereskedők. A GVH ezen vizsgálat keretében első lépésként felvilágosítást kér az ágazat felügyeletét ellátó szervtől, valamint a kibocsátó és elfogadó bankoktól, ezt követően megkeresi a kártyatársaságokat, illetve egyéb (nem banki) elfogadókat, végül magukat a kereskedőket is. Az eljárás középpontjában a bankkártya-elfogadás versenyviszonyainak vizsgálata áll.

Az ágazati vizsgálat eredményéről a hivatal ésszerű időn belül jelentést készít. A jelentés elfogadását megelőzően azt is biztosítani kell, hogy az ágazatban működő vállalkozások a jelentés tartalmára írásban, harminc napos határidővel észrevételeket tehessenek. A hivatal a jelentés tervezetével kapcsolatos egyéb érdekelték véleményének megismerése érdekében nyilvános meghallgatást is tarthat.

Jó tudni, hogy a piacelemzés megindítását, a piacelemzést bemutató tanulmányt, az ágazati vizsgálatindító végzést, az ágazati vizsgálat eredményéről készített jelentést, valamint az írásbeli

észrevételekről, illetve a meghallgatásról készült összefoglalót vagy jegyzőkönyvet a versenyhivatal a folyamatok átláthatósága érdekében a honlapján is közzéteszi.

Legfontosabb következménye az ágazati vizsgálatnak, hogy a hivatal az adott helyzettől, a feltárt körülményektől függően versenyfelügyeleti eljárást indít.

Ugyanakkor a piacelemzés és az ágazati vizsgálat eredményeként feltárt egyes problémák vagy körülmények számos esetben nem érik el azt a szintet, ami a versenyfelügyeleti eljárás megindítását szükségessé teszi. Ilyenkor a GVH kötelező erővel nem rendelkező nyilvános ajánlást adhat ki a piaci szereplők számára a tisztességes és hatékony verseny legjobb gyakorlataira, a követendőként ajánlott piaci magatartásokra vonatkozóan.

Erre az ajánlásra érdemes odafigyelni, mert általa erősödik a hatóság és a piaci szereplők közötti pozitív kapcsolat, és a vállalkozás nyilvános formájú visszajelzést kap a Gazdasági Versenyhivatalnak a konkrét piacon folyó versennyel kapcsolatos koncepciójáról.